

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫНІКАМІ

№ 90 (674)

Лістапад 1962 г.

Год выдання 8-ы

Справа Кастрычніка жыве і перамагае

Савецкі народ урачыста адзначыў свята

РАДАСНА, УРАЧЫСТА святкавала краіна Саветаў дзень свайго нараджэння — 45-ую гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Гэтае светлае свята адзначылі таксама і братнія народы ўсіх сацыялістычных краін, усе сумленныя людзі зямлі.

Напярэдадні свята з усіх куткоў планеты ў сталіцу нашай Радзімы, у Крэмль ішлі віншаванні і прывітанні Савецкаму Саюзу. Яны прыйшлі ў Маскву ад камуністычных партый Францыі, Італіі, Іспаніі, Германіі, Японіі, Бразіліі, Канады, Аргенціны, Аўстраліі, Туніса, Ірака і іншых краін свету. У гэтых віншаваннях — глыбокая павага і прызнанне вялікаму савецкаму народу, які пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі на чале з Ул. І. Леніным першым ў свеце здзейсніў сацыялістычную рэвалюцыю, праклаў народам шлях у светлую будучыню.

ВІСТАПАДА. Непаўторная ў сваім яркім убранні, ззяючая мірыядамі агнёў сталіца нашай Радзімы. Вечарам тысячы людзей прыйшлі ў Крэмльскі Палац з'ездаў. Тут сабраліся прадстаўнікі некалькіх пакаленняў: старыя большавікі, якія прайшлі праз горан трох рэвалюцый, удзельнікі кастрычніцкіх баёў і тыя, хто са зброяй у руках абараняў маладую Савецкую Рэспубліку, хто пазней умацоўваў эканамічную магутнасць СССР, змагаўся на франтах Вялікай Айчыннай вайны, хто цяпер аддае свае веды і сілы будаўніцтву камунізму.

На ўрачыстым пасяджэнні прысутнічалі кіраўнікі Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада, а таксама замежныя госці: старшыня Камуністычнай партыі Іспаніі Даларэс Ібаруры, генеральны сакратар партугальскай камуністычнай партыі Алвара Куньял, старшыня ЦК Ка-

муністычнай партыі Нідэрландаў Пауль дэ Граот, дэлегацыя прадстаўнікоў Цэнтральнага блоку дэмакратычных партый і масавых арганізацый Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі на чале са старшынёй Народнай палаты ГДР Іяганесам Дзікманам, дэлегацыя Таварыства карэйска-савецкай дружбы на чале з членам ЦК Працоўнай партыі Карэі, галоўным рэдактарам газеты «Надон Сінмун» Хо Сок Сонам.

З вялікім дакладам выступіў член Прэзідыума Цэнтральнага Камітэта КПСС, першы намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР А. М. Касыгін.

Дакладчык гаворыць аб велічы подзвігу, здзейсненага ў кастрычніку 1917 года расійскімі рабочымі і сялянам, аб тых велізарных зменах, якія адбыліся з таго часу на нашай планеце. Ён адзначае, што Кастрычніцкая рэвалюцыя праклаў ўсяму чалавецтву прамую дарогу да камунізму. Звыш мільярда людзей цяпер будуць новае жыццё на аснове марксізма-ленінізму. Склалася магутная пераможная садружнасць сацыялістычных краін. Сацыялізм выйшаў на сусветную арэну, поўны сіл і веры ў сваю будучыню.

Уплыў сацыялізму, яго матэрыяльных, культурных і навукова-тэхнічных дасягненняў адчуваецца далёка за межамі сацыялістычнага лагера. Няма цяпер на зямным шары кутка, дзе б людзі не ведалі слова «сацыялізм» і не звязалі з ім свае самыя светлыя і заветныя надзеі.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя дала магутны штуршок вызваленчай барацьбе народаў. Сёння мы з'яўляемся сведкамі крушэння каланіяльнай сістэмы, яе канчатковага краху. Больш пяцідзесяці новых незалежных дзяржаў

з'явілася за апошні час на палітычнай карце свету.

Характэрна тое, што, стаўшы на шлях незалежнага існавання, большасць маладых дзяржаў Азіі і Афрыкі заяўляе аб сваім намеры будаваць жыццё на аснове сацыялізму. Праўда, паняцце сацыялізм у гэтых краінах нярэдка істотна разыходзіцца з навуковым уяўленнем аб такім грамадстве. Аднак гэтыя заявы сведчаць аб тым, што ідэя сацыялізму авалодвае свядомасцю новых соцен мільёнаў людзей. Сацыялізм стаў сімвалам часу.

Далей дакладчык гаворыць аб велізарных поспехах савецкага народа, здзейсненых пад сцягам Вялікага Кастрычніка.

Ул. І. Ленін вучыў нас таму, што неабходнай умовай няспыннага росту прадукцыйнасці працы з'яўляецца сцэляная электрыфікацыя краіны і развіццё матэрыяльнай асновы буйной індустрыі — вытворчасці паліва, металу, машынабудавання, хімічнай прамысловасці.

Наша партыя і Савецкі ўрад паспяхова ажыццяўляюць гэтую ленінскую ідэю. Яшчэ нядаўна лічылася вялікім дасягненнем пабудаваць агрэгат магутнасцю ў некалькі дзесяткаў тысяч кілават, а сёння мы серыйна выпускаем агрэгаты магутнасцю па 300 тысяч кілават кожны. Недалёкі той час, калі ў СССР будуць працаваць турбіны ў 500—800 тысяч і нават у мільён кілават кожная.

У гады першай пяцігодкі мы запрашалі для будаўніцтва Днепрагэса замежных спецыялістаў, а цяпер савецкія спецыялісты дапамагаюць будаваць электрастанцыі за рубяжом.

Паводле многіх паказчыкаў, наша энергетычнае будаўніцтва з'яўляецца пераўзыходным у сусветнай практыцы. Волжская гідрастанцыя імя ХХІІ з'езда КПСС, Волжская гідрастанцыя

імя Ул. І. Леніна, Брацкая, якая часткова ўступіла ў строй, з'яўляюцца самымі магутнымі ў свеце гідрэлектрастанцыямі. У нас працуюць ужо некалькі буйнейшых у Еўропе цеплавых электрастанцый, якія маюць устаноўленую магутнасць звыш мільёна кілават кожная. СССР — першая краіна, якая вырашыла праблему перадачы электраэнергіі напружаннем 400—500 кілавольт на вялікіх адлегласці. Напярэдадні 45-й гадавіны Кастрычніка ўступіла ў строй працуючая на пастаянным току лінія электраперадачы напружаннем 800 кілавольт. Адзіныя энергетычныя сістэмы Еўрапейскай часткі СССР і Цэнтральнай Сібіры, Закаўказзя, Казахстана і Сярэдняй Азіі аб'ядноўваюць 2/3 усіх магутнасцей электрастанцый. На Волзе і Дняпры завяршаюцца работы па ўзвядзенню адзінага каскаду электрастанцый, гіганцкіх гаспадарчых комплексаў, велізарнае сацыяльнае значэнне якіх геніяльна прадбачыў Ленін.

Наша сацыялістычная гаспадарка ўступіла ў паласу бурнага прагрэсу на аснове імклівага развіцця навукі і тэхнікі.

Дакладчык гаворыць аб тым, як хутка расце ў Савецкай краіне вытворчасць новых машын і агрэгатаў. За 1962 год народная гаспадарка краіны атрымае больш чым 178 тысяч новых металапрацоўчых станкоў. Вытворчасць станкоў у СССР значна перавышае іх вытворчасць у Злучаных Штатах Амерыкі. У цяперашні час станочны парк

АЙ ЖЫВЕ НАШ РОДНЫ САВЕЦКІ УРАД!

Мінск, 7 лістапада 1962 года.
Дэманстрацыя працоўных на
Цэнтральнай плошчы.

СССР ужо большы, чым парк ЗША.

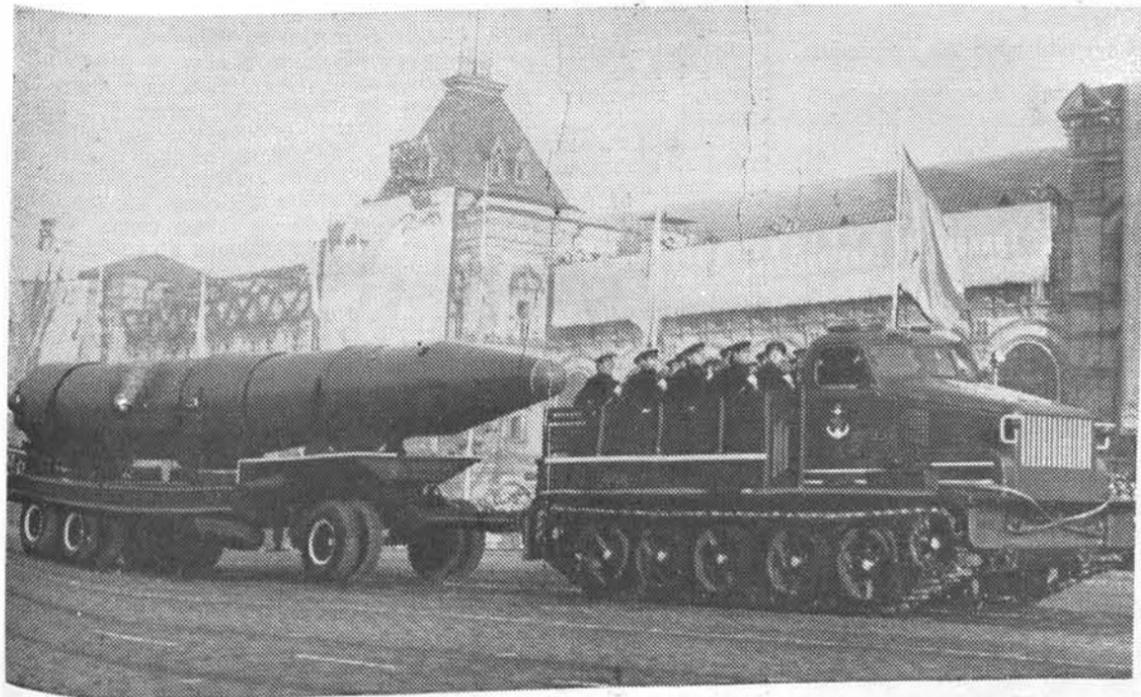
Генеральная перспектыва намячае велізарны рост вытворчасці металу. За чатыры гады сямігодкі звыш заданняў будзе выпушчана каля 13 мільянаў тон сталі. Па аб'ёму вытворчасці важнейшых каляровых металаў Савецкі Саюз займае цяпер першае месца ў Еўропе і значна апярэджвае ЗША па сярэднегадавому прыросту іх вытворчасці.

А. М. Касыгін гаворыць аб паскарэнні тэмпаў развіцця хімічнай прамысловасці ў нашай краіне. Пакуль што Савецкі Саюз па аб'ёму выпускаемай хімічнай прадукцыі займае другое месца ў свеце. Неабходна фарсіраваць развіццё раду новых галін хімічнай прамысловасці.

Потым дакладчык спыняецца на адным з важнейшых пытанняў развіцця савецкай эканомікі — капітальным будаўніцтве.

У цяперашні час наша краіна па тэмпах росту капітальных укладанняў у народную гаспадарку ідзе наперадзе Злучаных Штатаў Амерыкі, Англіі, Францыі і Федэратыўнай Рэспублікі Германіі. За 4 гады сямігодкі ў краіне будуць уведзены ў эксплуатацыю 3700 буйных прамысловых прадпрыемстваў, а многія дзеючыя прад-

(Працяг на 2-й стар.)

Масква. Па Краснай плошчы праходзіць ракетная тэхніка.

Справа Кастрычніка жыве і перамагае

(Пачатак на 1-й стар.)

прыемствы будуць расшыраны і аснашчаны найноўшым абсталяваннем. Уступілі ў строй Карэандзінскі металургічны завод, Краснаарскі і Днепрапятроўскі шынныя заводы, пабудаваны домны-гіганты на Чарлавецкім, Крыварожскім, Нова-Ліпецкім, Нова-Тулскім заводах і іншыя важныя аб'екты. Створаны новыя цэнтры машынабудавання. Уведзены таксама ў дзеянне буйныя прадпрыемствы хімічнай, паліўнай, газавай, тэкстыльнай, харчовай і іншых галін прамысловасці.

На 1 студзеня 1963 г. удзельная вага новаўведзеных на працягу чатырох апошніх гадоў асноўных фондаў прамысловасці складзе 42 працэнты. Амаль паловіна ўсіх асноўных фондаў прамысловасці створана ў апошні час. Гэта, безумоўна, вялікі перамога савецкага народа.

А. М. Касыгін расказаў і аб тым, што зроблена для далейшага ўмацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы сельскай гаспадаркі ў нашай краіне.

Апошні раздзел даклада прысвячаецца важнейшым праблемам міжнароднага становішча, барацьбе Савецкага ўрада за мір і бяспеку народаў.

РАЗАМ З УСІМ савецкім народам урачыста адзначалі працоўныя Беларусі слаўную гадавіцу Кастрычніка. У дружнай сям'і брацкіх народаў Савецкага Саюза беларускі народ самааддана працуе над ажыццяўленнем вялікіх планаў, намераных партыяй Леніна. Паспяхова завершана першая паловіна сямігодкі. Значна павялічыўся аб'ём валавой прадукцыі прамысловасці. Многія прадпрыемствы дасягнулі ўзроўню вытворчасці, прадугледжаных на 1965 год. Звыш 700 цехаў, каля 7 тысяч брыгад носяць званне калектываў камуністычнай працы. Паўныя поспехі дасягнуты ў развіцці сельскай гаспадаркі.

...Прыгожая ў прыгадзень вялікая свята Кастрычніка сталіца Савецкай Беларусі.

У святочным убранні Тэатр оперы і балета. У глыбіні сцэны — скульптуры партрэт Ул. І. Леніна. У яркім асвятленні пражэктараў ззяюць лічбы «1917—1962».

Ля баявых сцягаў застыла ганаровая варта.

17 гадзін. Глядзельную залу запоўнілі рабочыя, інжынеры і тэхнікі, дзеячы навукі і культуры, партыйныя, савецкія, прафсаюзныя і камсамольскія работнікі, воіны Савецкай Арміі. Яны сабраліся на ўрачыстае пасяджэнне Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных, прысвечанае 45-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

З дакладам аб 45-й гадавіне Кастрычніка выступіў сакратар ЦК КП Беларусі В. Ф. Шаўра.

У заключэнне адбыўся вялікі канцэрт.

7 ЛІСТАПАДА. Святочная раніца. Два колеры пераважаюць у гарадах і вёсках краіны ў гэты дзень: блакітнае неба і вогненна-чырвоныя тканіны флагаў і сцягаў.

...Красная плошча сталіцы, як заўсёды, стала ў гэты дзень цэнтрам усенароднага свята. На яе гранітных трыбунах сабраліся дзяржаўныя і партыйныя дзеячы, рабочыя і калгаснікі, прадстаўнікі навукі і культуры. Тут жа замежныя рабочыя і прафсаюзныя дзеячы, якія з'ехаліся з усіх кантынентаў. Прысутнічаюць члены ды-

па брусчатцы плошчы праходзяць танкі Каняміраўскай дывізіі. Яны таксама не ведаюць перашкод як на сушы, так і на вадзе, і здольны выяўляць ворага ў дзённых і начных умовах, трапным агнём гармат знішчаць яго. Як бы ахоўваючы танкі, следам ідуць самаходныя спарыя зенітныя артылерыйскія ўстаноўкі.

валі, а інжынеры, тэхнікі, рабочыя сканструявалі ракеты-гіганты, якіх вязуць на Краснай плошчы магутныя гусенічныя цягачы. Гэта малодшыя сёстры тых ракет, з дапамогай якіх былі запушчаны спадарожнікі Зямлі і Сонца, сфатаграфаван адваротны бок Месяца і выведзены на арбіту сусветна вядомыя зорканыя караблі «Усход-1, 2, 3, 4».

Парад войск Мінскага гарнізона.

пламатычнага корпуса, ваенныя аташэ пасольстваў.

Роўна дзесяць. У адкрытай машыне з варот Спаскай вежы выязджае на плошчу прымаючы парад міністр абароны СССР Маршал Савецкага Саюза Р. Я. Маліноўскі. Ён аб'язджае войскі, віншуе іх са святам.

Затым міністр абароны падмаецца на трыбуну Маўзалея і гаворыць прамову.

— Савецкі Саюз няўхільна праводзіць палітыку мірнага суіснавання дзяржаў з розным грамадскім ладам і дабіваецца вырашэння ўсіх спрэчных пытанняў шляхам перагавораў. Але калі, насуперак волі народаў, імперыялісты адважаюцца развязаць новую сусветную вайну, то яны атрымаюць ўсё-сакрушальны ўдар адказ, — гаворыць Р. Я. Маліноўскі.

Мінула зацішка, і пачынаецца ўрачысты марш войск. Бездакорную выпраўку дэманструюць слухачы ваеннай акадэміі, курсанты — маракі і пагранічнікі, выхаванцы савецкіх вучылішчаў.

... З боку Гістарычнага музея чуваць рокат матораў. Пачынаецца дэманстрацыя магутнасці баявой тэхнікі нашых Узброеных Сіл.

Ва ўяўленні паўстаюць былыя паходы, бітвы, калі на бронемашынах і бронетранспарцёрах праносяцца гвардзейцы праслаўленай Таманскай мотастралковай дывізіі Імя М. І. Калініна. Іх машыны не ведаюць перашкод ні на сушы, ні на вадзе. На вялікай скорасці мінуюць плошчу машыны «ГАЗ-69» і браніраваныя самаходныя артылерыйскія ўстаноўкі. Воіны на іх — у шлемах, з аўтаматамі, з парашутамі за плячыма. Гэта — наветраная пяхота, дэсантнікі-парашутысты.

Грукочуць магутныя маторы. Савецкія вучоныя распраца-

ідуць аўтамабілі і бронетранспарцёры на гусенічным ходзе. На прычэпе — гарматы. Усё большы і большы іх калібр. Калону артылерый замыкаюць даўгастовольныя звышмагутныя гарматы. Яны могуць разбураць любы абарончы збудаванні ворага і забяспечваць бесперашкодны рух сваіх войск.

На трыбунах узнікае асаблівае ажыўленне: на плошчу ўступаюць ракетныя войскі.

Павольна ідуць самаходныя аўтамабільныя ўстаноўкі з рэактыўнымі сістэмамі. Іх змяняюць зенітныя ракеты, тыя самыя, што моцна адбілі ахвоту ў амерыканскіх шпіёнаў-разведчыкаў лятаць над нашай тэрыторыяй. Любы сучасны самалёт можа быць збіты адной або, у крайнім выпадку, дзвюма такімі ракетамі.

Нарастае гул матораў. На падходзе — самаходныя гусенічныя ўстаноўкі. Воіны часці, узброеныя ядзернымі і іншымі ракетамі, — асноўная сіла сухпутных войск. Разнастайнасць і магутнасць гэтай грознай зброі выклікае законную гордасць савецкіх людзей. Любога пункта зямнога шара здольна дасягнуць савецкая ракетная тэхніка. Такую тэхніку мае і Ваенна-Марскі Флот. Баявую вахту нясуць маракі-ракетчыкі і самыя няўразлівыя з іх — падводнікі. Савецкі народ аснасіў марскі флот магутнымі дальнабойнымі ракетамі, якія могуць зрабіць залп з падводнага або іншага становішча і данесці ядзерны зарад да любога пункта нашай планеты.

На плошчы — падраздзяленні ракетных войск стратэгічнага прызначэння — галоўнага віду Узброеных Сіл Савецкага Саюза.

Савецкія вучоныя распраца-

накіравана ў бок планеты Марс міжпланетная станцыя «Марс-1», якая праляцела ўжо мільёны кіламетраў. Гэта малодшыя сёстры тых ракет, якія пры стральбе па акваторыі Ціхага акіяна на далёкасць больш чым 12 тысяч кіламетраў паказалі выключную дакладнасць.

Плаўна пагойдваючыся на цяжках, рухаюцца гіганцкія ракеты стратэгічнага прызначэння — самае апошняе дасягненне сучаснай навукі і тэхнікі. Гэта яны выкраслілі з ваеннай стратэгіі паняцце геаграфічнай няўразлівасці.

Парад заканчваецца праходжаннем на плошчы зводнага аркестра. Ён выконвае «Марш 26 ліпеня» — марш далёкай і ў той жа час блызкай рэвалюцыйнай Кубы.

Яшчэ звінць брусчатка ад грукату цягачоў і транспарцёраў, а да Гістарычнага музея падступае ўжо шматтысячнае разводдзе свята. Пачынаецца дэманстрацыя працоўных.

У Ленінградзе і Кіеве, у Вільнюсе і Таліне, ва ўсіх вялікіх і маленькіх гарадах Савецкага Саюза прайшлі святочныя дэманстрацыі.

МІНСК. Пакуль да цэнтра горада рухаюцца хвалі бурлячага людскога мора. Цэнтральная плошча ціхая і ўрачыстая. На фасадах акружаючых яе дамоў вялікія пано, якія гавораць аб слаўнай гісторыі ўстанавлення Савецкай улады, перамогах савецкага ладу. Над трыбунамі — партрэты Карла Маркса і Уладзіміра Ільіча Леніна, членаў Прэзідыума ЦК КПСС.

Роўнымі шарэнгамі выстраіліся воіны Савецкай Арміі — удзельнікі парада. А на гасцявых трыбунах знатныя людзі рэспублікі — Герой Савецкага Саюза і Герой Сацыялістычнай працы, дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета БССР, кіраўнікі партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый.

Здалёк даносяцца воінскія каманды. На плошчы на адкрытай машыне выязджае камандуючы войскамі Беларускай ваеннай акругі генерал арміі В. А. Пянькоўскі. Насустрач яму накіроўваецца камандуючы парадом генерал-палкоўнік А. С. Бурдзейны. Ён дакладвае аб гатоўнасці войск да ўрачыстага маршу.

Рэпарта прыняў. Пачынаецца аб'езд войск. Камандуючы вітаецца з удзельнікамі парада і віншуе іх з 45-й гадавінай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У адказ гучыць дружная «ўра!».

Генерал Пянькоўскі падмаецца на ўрадавую трыбуну. Ад імя і па даручэнню Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі і ўрада рэспублікі ён вітае і віншуе салдат, сер-

жантаў, старшын, афіцэраў і генералаў, усіх працоўных Беларусі з вялікім святам Кастрычніка.

Пачынаецца парад войск Мінскага гарнізона. У стройных радах — сыны ўсіх народаў нашай неабсяжнай Радзімы, закліканыя са зброяй у руках ахоўваць мірную працу савецкіх людзей. З усведамленнем свайго свяшчэннага абавязку перад Айчынай удасканалююць яны баявую вывучку, воінскае майстэрства.

Міма трыбун праходзяць усё новыя і новыя падраздзяленні. Уперадзе — баявыя сцягі з ордэнамі, ордэнамі і стужкамі. Горда развіваюцца яны як сімвал воінскага гонару, доблесці і славы. А пад сцягамі ідуць унуці герояў Вялікага Кастрычніка, сыны і малодшыя браты тых, хто ў польмі бітваў Вялікай Айчынай вайны адстаяў гонар і свабоду Савецкай Радзімы, выратаваў чалавецтва ад фашысцкага заняволення.

На некаторы час на плошчы настала цішыня. Здалёк па Ленінскаму праспекту ідуць першыя калоны дэманстрантаў.

Святочнае шэсце адкрывае калона старых камуністаў. Многія з іх 45 гадоў назад са зброяй у руках устанавілі Савецкую уладу. З павагай глядзяць на іх равеснікі Кастрычніка, самай з пасівельна ўжо скронямі. Нялёгка быў шлях дастойных пераемнікаў праслаўленых бацькоў. Ды яны і не шукалі легкага жыцця. Цяжка пералічыць прававані, якія выпалі на долю гэтага пакалення. Але яшчэ цяжэй вымераць вялікае шчысце, якое яно адстаяла.

Шоў з хваляў кумачовага мора параджаецца звонкагалосым паток. Ідуць дзеці — наша пададзе і радасць, заўтрашні дзень краіны, будучыя гаспадары зямлі перамогага камунізма.

На плошчу адначасова ўступаюць дэманстранты ўсіх пачынаў беларускай сталіцы Чырвонымі макамі расцвілі флагі. Паўсюды маляўнічыя лозунгі, транспаранты, плакаты і пано. Лікуе жыццядарасная моладзь, бадзёрым крокам праходзяць міма трыбун прадстаўнікі старэйшага пакалення.

Машынабудавнікоў змяняюць чыгуначнікі, харчавікоў — аўтанікі, тэкстыльчыкаў — служачыя савецкіх устаноў. Свае дасягненні дэманструе рабочы клас, савецкая інтэлігенцыя. Слаўныя вынікі ўсеперамагаючай працы паказаны на кумачовых палотнішчах, на расфарбаваных шчытах.

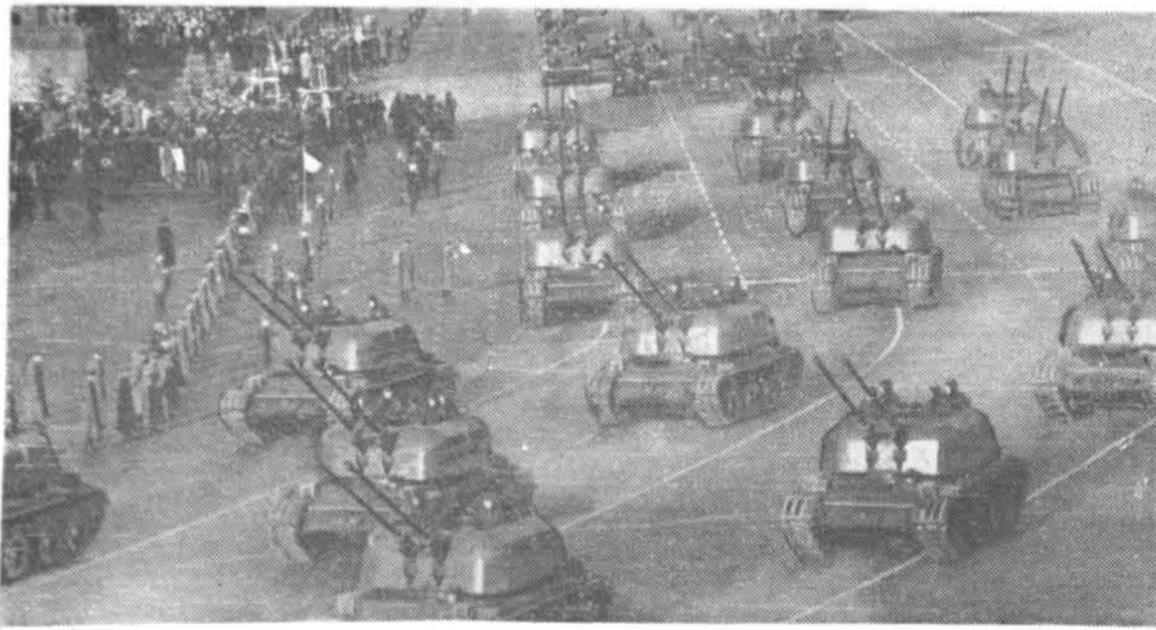
Ідуць усё новыя і новыя калоны дэманстрантаў. І перад вачыма паўстае гераічная барацьба працоўных рэспублікі за стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма. Цяпер кожны сёмы трактар, дзесяты металарэзны станок, шосты кожны тацykl, сёмы веласіпед, кожны шостую тону торфу, выпушчаныя ў Савецкім Саюзе, дасягнулі Беларусі. Прадпрыемствы рэспублікі даюць цяпер за 10 дзён столькі ж прадукцыі, колькі яе выпускала ў дарэвалюцыйнай Беларусі за цэлы год.

Вялікія планы ў працоўных на будучае. Рабочыя, інжынеры на-тэхнічныя работнікі прадпрыемстваў саўнаргаса вырашылі дасягнуць аб'ёму прамысловай вытворчасці, запланаванага на канец сямігодкі, на два гады раней — у 1963 годзе. Сёння яны рапартаюць аб сваёй гатоўнасці датаэрмінова выканаць таксама сямігодку па росту прадукцыйнасці працы.

З рапартамі працоўных перамог праходзяць па плошчы галектывы буйнейшых заводаў горада: аўтамабільнага, трактарнага, аўтаматычных ліній, камвольнага камбіната, абутковых фабрык Імя Калініна, Імя Тэльмана, падшпіннікавага і мотавальнага заводаў, завода даласіпеднага заводаў, завода пасных частак, камбіната будаўнічых матэрыялаў, будаўнічых трэстаў і многіх іншых прадпрыемстваў Мінска.

З трыбуны раздаюцца прывітання ў гонар рабочых, інжынераў і тэхнікаў. Гэта іх рухавікі ствараюцца першакласныя машыны.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Самаходная артылерыя на парадзе ў Маскве.

ЗМЕНА МАЛАДАЯ, ТАЛЕНАВІТАЯ

Штогод Дзяржвыдавецтва БССР выпускае ў свет не менш 15—20 кніг маладых літаратараў. Сёлетні год досыць ураджайны на паэзію маладых. Сёння, дарагія землякі, мы каротка знаёмім вас з некаторымі з іх.

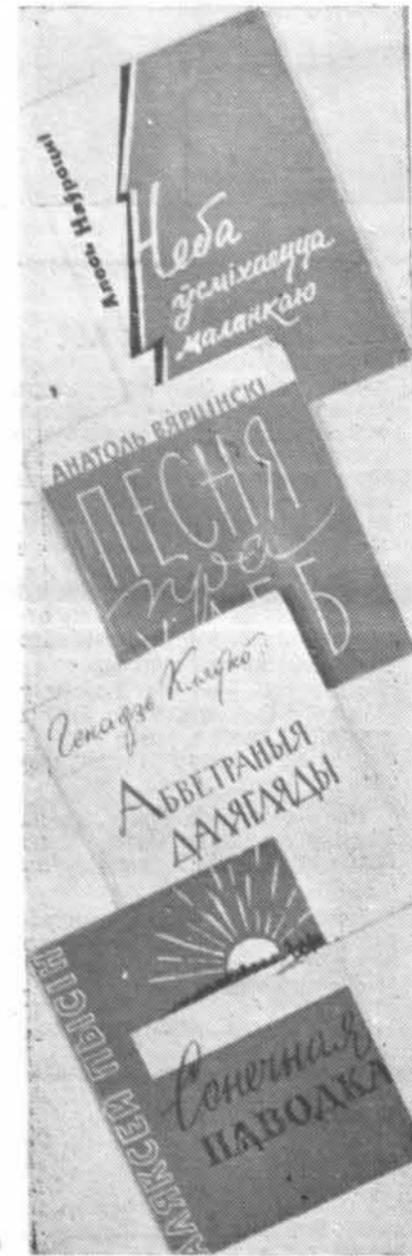
«СОНЕЧНАЯ ПАВОДКА»

Ёсць кнігі, якім суджана доўга жыць у памяці чытача. Да іх можна аднесці і зборнік вершаў маладога паэта Аляксея Пысіна «Сонечная паводка».

Шчасце так не даецца.
І яго не купіць;
Шчасце сеецца, жнецца,
Шчасце ў кузнях квецца,
У мартэнах кіпіць.

Такімі радкамі адкрываецца зборнік.

Паэзія А. Пысіна — гэта задуменная песня роднага краю. Ёй уласцівы стрыманасць і глыбокі роздум.

Вершы зборніка яркія, дынамічныя, перапоўненыя смагай жыцця і чалавечага пачуцця. Да такіх у першую чаргу можна аднесці «Карабельныя сосны», «Рабінавая ноч», «У мяне аж мільён адрасоў», «Надыходзіць часамі такое жаданне», «Лубуж» і некаторыя іншыя.

«ПЕСНЯ ПРА ХЛЕБ»

Пад такой назвай нядаўна выйшаў у свет першы зборнік вершаў маладога паэта Анатоля Вярцінскага. На наш погляд, чытач будзе задаволены сустрэчай з новым імем у літаратуры. А. Вярцінскі — лірык, але лірык сур'ёзны і пранікнёны.

У вершах А. Вярцінскага перш за ўсё прыцягвае прастата і сардэчнасць. І няхай яшчэ малады паэт не заўсёды можа здзівіць нас звонкасцю алітэрацый, свежасцю рыфм, яго вершы запамінаюцца, жыюць. Іх жыццё — у шчырасці пачуцця і чалавечнасці.

Тэма вайны і міру з'яўляецца асноўнай у зборніку. Лепшае ўвасабленне знайшла яна ў вершы «Многа ёсць на зямлі калек».

А. Вярцінскі імкнецца раскажаць аб сваіх сучасніках, аб тых, хто ўчора са зброяй у руках абараняў ішчасце савецкіх людзей, а сёння ў працы стварае велічную будучыню. Праца, прыгажосць, юнацтва, радасць кахання — усё гэта тыя правы жыцця, якія хваляюць паэта.

«АБВЕТРАНЫЯ ДАЛЯГЛЯДЫ»

Прачытаўшы першы зборнік вершаў Генадзя Кляўко, прыходзіць да думкі, што ў беларускую паэзію прыйшоў самабытны паэт-лірык.

Самым адметным для творчай манеры Г. Кляўко з'яўляецца цяга да баладна-лірычнага верша і імкненне да канкрэтна-рэальнага вобраза. Характэрныя ў гэтых адносінах вершы «Жыццёвыя сцежкі», «Неўміручая балада», «Жыта красуе», «Балада пра каханне», «Вясельны каравай» і інш.

Стрыманасць і лаканічнасць, зграбнасць формы і багацце думак — такія бакі таленту Г. Кляўко.

У вершы «Зацішкі росныя палля...» ёсць строфы, якія кранаюць самыя тонкія струны душы, наводзяць на роздум:

... У лесе — мір і цішыня,
Якіх так праглі партызаны.
Паслухай вечарам ці рана:
У лесе мір і цішыня.
Зацішкі росныя палля
Спавіты ранішням спакоем...
Не, нездарма грывелі боем
Зацішкі росныя палля!

Г. Кляўко — паэт вялікай думкі, рамантычна ўзнёслы і сапраўды хваляючы.

Сапраўдная паэзія — гэта мысленне вобразамі. Гэту ісціну добра ўсведамляе малады паэт.

Нездарма яго многія вобразы ўражаюць навізнай. Асабліва многа іх напатакае чытач у вершах: «Пічч-рака», «Матчын агародчык», «Пах чаромхі вёску напоўніў», «Хмаркі вецер займае...», «Вясельны каравай», «Жыццёвыя сцежкі», «Жыта красуе» і іншыя.

Існуе такі звычай. Вясковы хлопчык, калі пачынае красаваць жыта, зрываюць па каласку і хаваюць у шапку. Перад гэтым кожны павінен нешта задумаць. Калі пройдзеш сцяжынку і каласок заціце, то задуманае збудзецца. Гэта павер'е пакладзена ў аснову верша Генадзя Кляўко «Жыта красуе». Паэт, стаўшы дарослым чалавечкам, прыехаў у родныя мястэчкі. Ідучы жытняй сцяжынкай, успомніў дзіцячую забаву.

Сцяжынка віецца
Далёка-далёка...

Карціць, ці заціві каласок?

— Заціві! — адказа чытач, закрываючы апошнюю старонку першай кнігі маладога паэта.

«НЕБА УСМІХАЕЦА МАЛАНКАЮ»

Як толькі ў друку сталі з'яўляцца вершы Алясея Наўроцкага, аб маладым паэце загаварыла грамадскасць. У адных яны выклікалі захапленне і падтрымку, у другіх — супярэчлівае ўражанне, насцярожанасць, але ўсе сыходзіліся на адным: гэта паэт арыгінальны, таленавіты. Выпад у свет яго вершаў асобным зборнікам дае падставу сказаць штось пэўнае аб творчасці А. Наўроцкага.

Паэзія Алясея Наўроцкага — гэта шчырае прызнанне ў любові да роднага краю, да людзей; нянавісць да коснага і прагнілага, што перашкаджае людзям жыць і працаваць.

Крытыка,
Бяры на прыцэл

Таго, хто азыў!

Хай грывіць.

У твар смерці стрэл —

Яшчэ больш умацаваны

Сацыялізм!

Гэтыя радкі з'яўляюцца як бы паэтычным прыцэлам маладога паэта.

Алясея Наўроцкі не прыхільнік традыцыйнай складанасці і напеўнасці радка, філіграннай адточкі слова ці новай хлесткай рыфмы. Уся яго ўвага як бы скіравана на пошукі важнага вобраза — мыслі і адпаведна яму — рытмічна-інтанацыйнага складу радка. Гэта асабліва адчуваецца ў паэме «Стрэл у твар смерці».

У паэта ёсць шчырае жаданне:

Да сэрца людскога — прыстані —

Падплываць

Караблямі паэм...

Першая яго паэтычная заяўка гаворыць, што ён гэтага зможа дамагчыся.

М. КАЦЮШЫН.

Так жывуць і адначываюць гомельскія будаўнікі

На Прывакзальнай вуліцы ў Гомелі высіцца чатырохпавярховы будынак. Гэта інтэрнат будаўнікоў. Тут жывуць больш 400 юнакоў і дзяўчат. У інтэрнаце створаны ўсе ўмовы для плённай вучобы і адпачынку. Працуюць 8—10 класы вясэрняй школы, ёсць вялікая бібліятэка з чытальнай залай, клуб, разлічаны на 180 месца.

Вялікай папулярнасцю ў працаўнікоў Гомеля карыстаецца калектыў мастацкай самадзейнасці інтэрната. Любляць гамельчане сваіх артыстаў: муллара Леаніда Шаўцова, плітчніка-мазаічніка Рыгора Плюшча, работніц Екацярыну Лапатчанку, Алу Кандраценку і іншых. Весела і цікава жывуць маладыя будаўнікі Гомеля.

НА ЗДЫМКАХ: І. Рэпетыцыя танцавальнага гуртка. 2. У бібліятэцы інтэрната.

Фота В. Старчанкава.

У АШМЯНСКІМ ДОМЕ ПІЯНЕРАУ

У 17 розных гуртках Ашмянскага раённага дома піянераў займаецца наля двухсот піянераў і школьнікаў. Кожны з іх па сваёму густу знаёмы тут любімы занятку. З асаблівым захапленнем займаюцца вучні старэйшых класаў у радыётэхнічным гуртку. Пад кіраўніцтвам вопытнага настаўніка Аляксандра Сяргеевіча Сямёнава гурткі робяць зборку, мантаж схем і наладку радыёпрыёмных канструкцый, а таксама робяць электронныя прыборы па тэлемапапаратаў. Многія выпускнікі гуртка сталі кваліфікаванымі спецыялістамі. Так, Уладзімір Бяляеў, скончыўшы сярэднюю школу ў атрыманы пасведчанне аб паспяховым заканчэнні заняткаў у гуртку, пайшоў працаваць электрыкам на аўтабазу № 13. Ён — добры рацыяналізатар. Тадэуш Салоўскі працуе па радыёфікацыі вёсак нашага раёна. Электрыкам раённага дома культуры стаў Здзіслаў Дэрвіс, а Анатолій Новікаў паступіў у радыётэхнічнае вучылішча.

А. РАДЗІШЭУСКІ.

Прайшло тры гады...

Мінула толькі тры гады з таго часу, як вярнуўся я на родную зямлю, але колькі ўражанняў накапілася ў мяне.

...Родам я з вёскі Астрова Галынкаўскага сельсавета Слонімскага раёна. Да дзевятнаццацігадовага ўзросту я жыў у вёсцы. Бедна жыла пры панскай Польшчы наша сям'я. Зямлі было ў бацькоў мала, хлеба свайго хапала не больш чым на паўгода. Не раз задумваўся я, як бы выравацца з гэтай галечы. У той час дзесяткі прапагандыстаў угаворвалі сялян ехаць за акіяна, абяцалі райскае жыццё. І вось я разам з многімі землякамі ў 1929 годзе апынуўся ў Бразіліі.

Бразілія — краіна ба-

гатая, але не для ўсіх. Раскошна жывуць там толькі буйныя фермеры і капіталісты. Роўна трыццаць год я пражыў у Рыо-дэ-Жанейра, Сан-Паўла і іншых месцах гэтай краіны, але не зышоў таго, што шукаў.

Цяпер мне 52 гады. Я зноў на роднай зямлі. Здаецца, што за тры гады жыцця на Радзіме я ўдвай памаладзееў. Працую пекарам у Слонімскай хлебакамбінаце. Зарабляю ў месяц 90—90 рублёў. За трыццаць гадоў у Бразіліі я не ажаніўся таму, што не мог пракарміць сям'ю. А на Радзіме вось ужо амаль год, як жанат. Жонка мая Алена Ядвінска — ткачыца фабрыкі «Тэкстыльшчык». Зарабляе нароўні са мной.

Непазнавальнай стала мая Беларусь. На Піншчыне асушаны дзесяткі тысяч гектараў балот. Цяпер тут вырошчваецца збажына і іншыя культуры. Зусім пераўтварылася калгасная вёска. Усюды электрычнасць, машыны. Уведзена абавязковая васьмігадовая адукацыя, прычым бясплатная. Бальніцы, кіно, клубы, тэатры — усё для людзей.

Адразу ж пасля прыезду ў Слонім атрымаў добраўпарадкаваную камунальную кватэру ў новым вялікім доме, з паравым ацяпленнем, асвятленнем і іншымі выгодамі. І плачу за ўсё гэта толькі 10 рублёў у месяц. Разам з жонкай за кароткі час мы хутка абжыліся. Набылі прыгожую мэблю, во-

пратку. Часта ходзім у кіно, наведваем Слоніmsкі народны тэатр, гарадскі парк.

Савецкія людзі ўпэўнены ў заўтрашнім дні. Я глыбока пераканаўся ў гэтым на практыцы. У нас ніхто не баіцца пазбавіцца кавалка хлеба. Застаецца без работы. Праца ў краіне сацыялізма гарантавана законам.

Я ведаю многіх беларусаў, што жывуць у Бразіліі. Сярод іх мазельшчыкі Апончык, Сяцько, будаўнікі Рыгор Мазоль, Павел Пяршун, Ян Вінізек і іншыя. Ім, дарагім сябрам, і хачу сказаць: толькі дома, на роднай зямлі, я знайшоў шчасце.

Серафім КАРАНЕЦ.

Гор. Слонім.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях — на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 8 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па серадах — ад 22 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму зімоваму часу на хвалі 50,51 метра (ці 5940 кілагерцаў) і на хвалі 31,48 метра (ці 9530 кілагерцаў); па нядзелях — ад 8 гадзін раніцы па сярэднеўрапейскаму зімоваму часу на хвалі 30,83 і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19.00 да 20.30 на хвалі 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 минут па нью-йоркскому часу на хвалі 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Гомельская праўда».

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ